

Sisällysluettelo

KH, 4.11.2019 12:00, Pöytäkirja

§ -2 Pöytäkirjan kansilehti (osallistujat)	1
§ 139 Osavuosisikatsaus 1.1. - 30.9.2019	2
Liite: Osavuosisikatsaus syyskuu 2019	3
§ 140 Määrärahamuutokset talousarvioon vuodelle 2019	18
§ 141 Tuloveroprosentin vahvistaminen vuodelle 2020	20
§ 142 Kiinteistöveroprosenttien vahvistaminen vuodelle 2020	21
§ 143 Talousarvio vuodelle 2020 ja taloussuunnitelma vuosille 2020-2022	23
§ 144 Eron myöntäminen luottamustoimesta Raija Karjulalle ja luottamushenkilön valinta hänen tilalleen	26
§ 145 Osallistuminen Oulu South Goes Global -hankkeeseen	27
§ 146 Kunnanhallituksen edustajien ohjeistaminen ja raportit	28
§ 147 Lautakuntien pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset	29
§ 148 Tiedoksiantoasiat	30
§ 149 Lausunto Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle vastaselityksen johdosta	31
§ 9998 Oikaisuvaatimusohjeet	32

Kokousaika: Maanantai 04.11.2019 kello 12.12 – 14.40

Kokouspaikka: Kunnanhallituksen kokoushuone

Saapuvilla olleet:

Jäsenet:

Varajäsenet:

☒ Rauhala Rami	pj. poistui klo 14.20 § 145 jälkeen	☐ Käsälä Pasi
☒ Hannula Ahti	1. vpj. saapui klo 12.32 § 140 aikana	☐ Rahkonen Pirjo
☒ Kangas Terhi	2. vpj.	☐ Haikara Hanna
☐ Ahola Ari	3 vpj.	☒ Rieskaniemi Kimmo saapui klo 12.14
☒ Honkala Kari	saapui klo 12.18 § 139 aikana	☐ Kariniemi Anne
☒ Huovari Piritta		☐ Pelkonen Teemu
☐ Koski Jenny		☒ Myllyoja Jarkko
☒ Korkeakangas Tapani	saap. klo 12.38 § 140 aikana	☐ Jokitalo Jukka
☒ Ruuttula Merja		☐ Luomala Elisa

Muut saapuvilla olleet:

☒ Toivola Antti	kunnanvaltuuston puheenjohtaja, §§ 141-148, klo 12.53-14.30
☒ Linna Jukka	kunnanvaltuuston 1.varapuheenjohtaja, saapui klo 13.20 § 142 aikana
☒ Jussila Mauno	kunnanvaltuuston 2.varapuheenjohtaja
☐ Korhonen Eero	kunnanvaltuuston 3.varapuheenjohtaja
☒ Ranto Mauno	kunnanjohtaja, poistui klo 14.30 § 148 jälkeen
☒ Rossi Päivi	vs. hallintopäällikkö, §§ 146-149, klo 14.20-14.40
☒ Pöllä Päivi	arkistosihteeri, pöytäkirjanpitäjä, §§ 139-145, klo 12.12-14.20
☒ Korkeakangas Marja	kunnankamreeri, §§ 139-143, klo 12.14-14.02
☒ Saarenpää Matti	koulutoimenjohtaja, § 140, klo 12.37-12.52
☒ Pudas Jarmo	Sievin Teollisuuspuisto Oy:n projektipäällikkö, § 145, klo 14.03-14.20

Laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä päätöksentekotapa:

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.
Kaikki asiat käsiteltiin varsinaisessa kokouksessa.

Käsitellyt asiat:

Pykälät: 139 – 149

Sivut: 1 – 20

Pöytäkirjan tarkastajat:

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Piritta Huovari ja Merja Ruuttula sekä varalle Jarkko Myllyoja.

Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus:

Rami Rauhala puheenjohtaja §§ 139-145	Ahti Hannula puheenjohtaja §§ 146-149	Päivi Pöllä pöytäkirjanpitäjä §§ 139-145	Päivi Rossi pöytäkirjanpitäjä §§ 146-149

Pöytäkirjan tarkastus:
Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.

Pöytäkirja on tarkastettu sähköisesti 6.11.2019

Piritta Huovari

Merja Ruuttula

Pöytäkirjan nähtävänäpito:

Pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa tiistaina 12.11.2019.

Mari Yrttikoski
toimistosihteeri

OSAVUOSIKATSAUS 1.1. – 30.9.2019

Kunnanhallitus 04.11.2019 § 139

Kokouksessa käsitellään osavuosisikatsaus talouden toteutumisesta ajalta 1.1.- 30.9.2019.

Osavuosisikatsaus sisältää selvityksen vuoden 2019 talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta, sekä investointivertailun ja tietoja rahoituseristä.

Oheismateriaalina on osavuosisikatsaus 1.1.–30.9.2019.

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus merkitsee osavuosisikatsauksen tiedokseen ja lähettää sen edelleen tiedoksi kunnanvaltuustolle.

Päätös: Hyväksyttiin.

Asiantuntijana kuultiin kunnankamreeri Marja Korkeakangasta.

Kari Honkala saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 12.18.

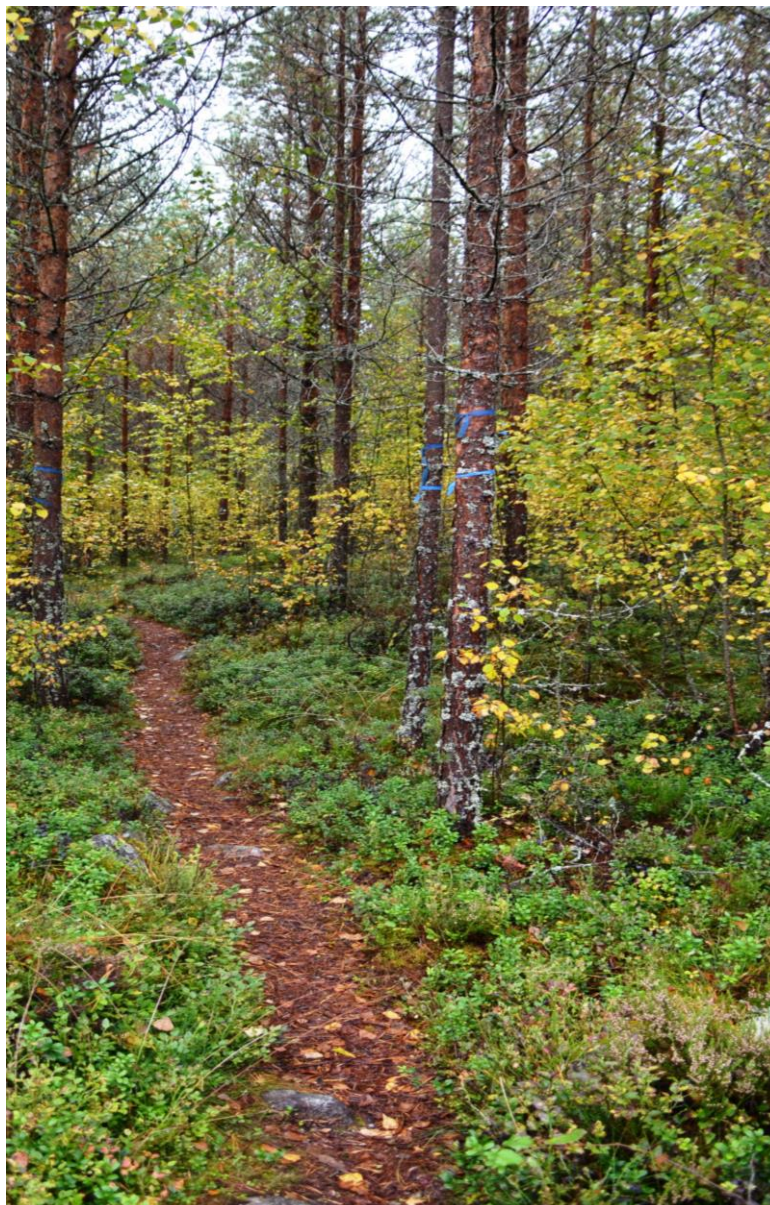
Lisätietoja: kunnankamreeri Marja Korkeakangas puh. 044 4883 202
etunimi.sukunimi@sievi.fi

Osavuosikatsaus Sievin kunta

1.1.-30.9.2019

75 %

Kunnanhallitus

Toimintakate on -24 443 160€ (9 / 2018 -24 325 027€) toteutumaprosentti 73,1%.

Kunnan **vuosikate on 177 696 €** (9/2018 1 546 142 €) ja **tulos on – 505 949 €** (9 /2018 1 007 363 €)

Talouden toteutumatilaukua tarkastellessa tulee huomioida seuraavat seikat:

- Hallintokuntien lisämäärärahatarpeet käyttötalouteen, rahoitusosaan ja investointiosaan esitetään valtuuston hyväksyttäväksi marraskuussa.

Kallio teki osavuositarkastuksen **elokuun** loppuun. Siihen mennessä kirjanpidon laskutetut ennakot olivat vain 42 000€ suoritteiden mukaista toteutumaa vähemmän. Talousarvion + lisätalousarvion toteutumaprosentti oli 62,8% (ajankulun mukainen olisi ollut 66,7%). Vuorohoitoyksikkö on aloittanut toimintansa osittaisena kesällä vanhan Pajulan tiloissa, tähän myönnettiin lisätalousarviolla 467 500 €:n lisämääräraha. Kyseinen toiminta lisää menoja siis vasta loppuvuodesta, samoin kuin joidenkin lakisääteisten palvelujen syksyyn painottunut lisääntyneen tarve. Kallion osavuositarkastuksen ja tiedotusten perusteella voidaan arvioida, että lisätalousarviolla paikatassa budjetissa Kallio tulee pysymään, mutta isoja maksuosuuksien palautuksia ei ole kuitenkaan odotettavissa.

- Verohallinnon ja kuntaliiton tiedotusten mukaan verokorttiuudistus olisikin suurin tekijä kuntien vaatimattomiin verotulotilityksiin ja tulorekisteriongelmien selittäisivät siitä vain murto-osa. Koko kuntakentälle on tulossa suurelta osin näiden verotilitysten rytmihäiriöiden vuoksi ennätysmäisen huono talousvuosi. Verotilityksiä paikkaamaan hallitus on aikaistanut vuoden 2020 valtionosuuden maksua 237 milj. euroa, josta Sievin kunnan osuus on noin 220 000 €. Sievin kunnan lokakuun verotuloennuste vuodelle 2019 on nyt talousarvion tuloarviota 745 000€ heikompi.

Edelliset huomioden jo kesäkuussa ennustettu huono tilikauden tulos ei ole parantunut, vaan päinvastoin ennusteet näyttävät vain lisäävän alijäämää vuodelle 2019.

Työttömyysprosentti on kuitenkin laskenut hienosti ollen syyskuun lopussa 6,7%. Työttömiä työnhakijoita on 132 henkilöä, kun edellisenä vuonna vastaavaan aikaan työttömiä oli 142. Avoimia työpaikkoja syyskuun lopussa on 53, edellisenä vuonna vastaavaan aikaan luku oli 16. Työttömyysprosentin kuukausittaiset vaihtelut ovat olleet suunnilleen samassa tasossa kuin edellisenä vuonna. Asukasluku on laskenut syyskuun 2019 loppuun 54 henkeä edellisestä vuodesta, ollen syyskuun lopussa 4926. Syyskuun loppuun mennessä Sieviin on syntynyt 42 lasta, tällä tasolla syntyneiden määrä jäisi alle 60 lasta vuodessa.

Korkotaso on pysynyt edelleen matalana ja matalan korkotason ennustetaan jatkuvan koko tilikauden. Rahoituksen varatut korkomenojen määrärahat ovat riittävät. Kunnalla oli ottolainoja elokuun lopussa 21,39 milj. €, ja talletuksia 5,0 milj. €.

Investointimenoja on syyskuun loppuun kertynyt 2,6 milj. €:n edestä, joista päiväkodin rakentaminen 1,6 milj. euroa.

Koulutoimi

Syyskuun lopussa koulutoimen talouden nettototeutuma on 77,3 % joka tasaisen kulutuksen tahdilla merkitsisi n. 250.000 euron talousarvioylitystä. Kun huomioidaan kesäajan lomarahojen painotettu palkkavaikutus sekä kyytikulujen painottuminen yhdeksälle kuukaudelle ei prosentti ennusta tarkasti menoja tässä vaiheessa. Lisätalousarviona koululautakunta on esittänyt 193.000 euron suuruisia lisämäärärahaa.

Perusopetuksessa nettototeutuma on syyskuun lopussa 77,8 %, varhaiskasvatuksessa 76,3 % ja lukiolla 73,2 %.

Varhaiskasvatuksessa maksutuotot tullevat olemaan n. 50.000 eur arvioitua pienemmät. Koko koulutoimen palkkauskuluihin on anottu yhteensä n. 53.000 euroa sivukuluineen, joka näyttää riittävän, mutta koulukyydityksissä vaje tulee olemaan ennakoitua isompi.

Tekninen toimi

Teknisen lautakunnan taloussuunnitelma on toteutumassa suunnitelman mukaisesti. Tasaisen vauhdin taulukon mukaan toteutuma % pitäisi olla 75. Toimintatulot ovat olleet 3 640 995 € ja toteutuma % on 73. Toimintamenot ovat olleet 3 144 720 € ja toteutuma % on 70. Poistojen osalta toteutuma % on 67,6 ja siinä alitus johtuu joiden investointien siirtymisestä seuraavalle vuodelle.

Talousarvion toteumavertailu lautakunnittain

Sievin kunta

1/1

1.1.2019 - 30.9.2019
Kuntien Hetapalvelut Oy

Syyskuu 2019

	Syyskuu 2019 vuoden alusta	2019 talousarvio	Ylitys/alitus	Toteuma-%	Syyskuu 2018 vuoden alusta	2018 tilinpäätös
10 Keskusvaalilautakunta						
TOIMINTATUOTOT	14 806	14 800	6	100,0 %	7 429	7 429
TOIMINTAKULUT	-15 544	-20 537	4 993	75,7 %	-7 984	-6 873
TOIMINTAKATE	-738	-5 737	4 999	12,9 %	-554	557
11 Kunnanvaltuusto						
TOIMINTAKULUT	-32 290	-55 584	23 294	58,1 %	-38 387	-49 907
TOIMINTAKATE	-32 290	-55 584	23 294	58,1 %	-38 387	-49 907
12 Tarkastuslautakunta						
TOIMINTAKULUT	-12 373	-22 023	9 650	56,2 %	-14 139	-19 278
TOIMINTAKATE	-12 373	-22 023	9 650	56,2 %	-14 139	-19 278
14 Kunnanhallitus						
TOIMINTATUOTOT	466 405	674 380	-207 975	69,2 %	465 745	683 688
TOIMINTAKULUT	-15 309 217	-21 460 827	6 151 610	71,3 %	-15 150 129	-20 056 379
TOIMINTAKATE	-14 842 811	-20 786 447	5 943 636	71,4 %	-14 684 384	-19 372 692
30 Koululautakunta						
TOIMINTATUOTOT	296 045	494 680	-198 635	59,8 %	331 358	432 855
TOIMINTAKULUT	-9 307 802	-12 157 306	2 849 504	76,6 %	-8 994 306	-12 208 193
TOIMINTAKATE	-9 011 757	-11 662 626	2 650 869	77,3 %	-8 662 948	-11 775 338
34 Vapaa-aikalautakunta						
TOIMINTATUOTOT	246 530	494 722	-248 192	49,8 %	267 497	466 331
TOIMINTAKULUT	-1 304 550	-1 813 071	508 521	72,0 %	-1 289 373	-1 727 488
TOIMINTAKATE	-1 058 020	-1 318 349	260 329	80,3 %	-1 021 877	-1 261 157
40 Ympäristölautakunta						
TOIMINTATUOTOT	162 611	97 540	65 071	166,7 %	77 030	112 296
TOIMINTAKULUT	-144 057	-205 348	61 291	70,2 %	-140 358	-189 761
TOIMINTAKATE	18 553	-107 808	126 361	-17,2 %	-63 328	-77 465
43 Tekninen lautakunta						
TOIMINTATUOTOT	3 640 995	4 990 150	-1 349 155	73,0 %	3 288 285	4 809 448
TOIMINTAKULUT	-3 144 720	-4 490 623	1 345 903	70,0 %	-3 127 695	-4 265 119
TOIMINTAKATE	496 275	499 527	-3 252	99,3 %	160 591	544 329

Talousarvion toteumavertailu tehtävittäin

Sievin kunta

1/3
1.1.2019 - 30.9.2019
Kuntien Hetapalvelut Oy

Syyskuu 2019

	Syyskuu 2019 vuoden alusta	2019 talousarvio	Ylitys/alitus	Toteuma-%	Syyskuu 2018 vuoden alusta	2018 tilinpäätös
100 Vaalit						
TOIMINTATUOTOT	14 806,00	14 800	6	100,04 %	7 429,40	7 429,40
TOIMINTAKULUT	-15 543,81	-20 537	4 993	75,69 %	-7 983,68	-6 872,58
TOIMINTAKATE	-737,81	-5 737	4 999	12,86 %	-554,28	556,82
110 Valtuusto						
TOIMINTAKULUT	-32 289,73	-55 584	23 294	58,09 %	-38 387,30	-49 907,48
TOIMINTAKATE	-32 289,73	-55 584	23 294	58,09 %	-38 387,30	-49 907,48
120 Tilintarkastus						
TOIMINTAKULUT	-12 372,79	-22 023	9 650	56,18 %	-14 139,08	-19 277,75
TOIMINTAKATE	-12 372,79	-22 023	9 650	56,18 %	-14 139,08	-19 277,75
140 Kunnanhallitus						
TOIMINTATUOTOT	1 103,25	240	863	459,69 %	34,20	34,20
TOIMINTAKULUT	-491 573,94	-676 932	185 358	72,62 %	-465 334,49	-636 928,40
TOIMINTAKATE	-490 470,69	-676 692	186 221	72,48 %	-465 300,29	-636 894,20
150 Keskushallinto						
TOIMINTATUOTOT	259 750,77	403 570	-143 819	64,36 %	260 540,34	410 867,51
TOIMINTAKULUT	-488 385,72	-646 681	158 295	75,52 %	-464 642,90	-622 049,75
TOIMINTAKATE	-228 634,95	-243 111	14 476	94,05 %	-204 102,56	-211 182,24
160 Elinkeinoitoimi						
TOIMINTATUOTOT	3 079,02	1 000	2 079	307,90 %	510,86	4 185,73
TOIMINTAKULUT	-196 362,38	-278 000	81 638	70,63 %	-224 587,89	-290 063,82
TOIMINTAKATE	-193 283,36	-277 000	83 717	69,78 %	-224 077,03	-285 878,09
170 Muu yleishallinto						
TOIMINTAKULUT	-192 082,58	-231 470	39 387	82,98 %	-192 887,40	-227 864,39
TOIMINTAKATE	-192 082,58	-231 470	39 387	82,98 %	-192 887,40	-227 864,39
175 Tietohallinto						
TOIMINTATUOTOT	202 451,00	269 570	-67 119	75,10 %	204 660,00	268 020,00
TOIMINTAKULUT	-186 889,67	-266 275	79 385	70,19 %	-180 863,91	-267 935,70
TOIMINTAKATE	15 561,33	3 295	12 266	472,27 %	23 796,09	84,30
190 Sosiaali- ja terveystoimi						
TOIMINTATUOTOT	21,42	0	21	0,00 %	0,00	580,42
TOIMINTAKULUT	-13 753 922,35	-19 361 469	5 607 547	71,04 %	-13 621 812,39	-18 011 537,42
TOIMINTAKATE	-13 753 900,93	-19 361 469	5 607 568	71,04 %	-13 621 812,39	-18 010 957,00
300 Koulutoimen hallinto						

Talousarvion toteumavertailu tehtävittäin

Sievin kunta

2/3
1.1.2019 - 30.9.2019
Kuntien Hetapalvelut Oy

Syyskuu 2019

	Syyskuu 2019 vuoden alusta	2019 talousarvio	Ylitys/alitus	Toteuma-%	Syyskuu 2018 vuoden alusta	2018 tilinpäätös
TOIMINTATUOTOT	180,00	240	-60	75,00 %	250,18	1 922,81
TOIMINTAKULUT	-117 898,86	-132 043	14 144	89,29 %	-95 452,97	-134 758,57
TOIMINTAKATE	-117 718,86	-131 803	14 084	89,31 %	-95 202,79	-132 835,76
310 Perusopetus						
TOIMINTATUOTOT	145 416,36	277 770	-132 354	52,35 %	189 403,07	220 939,51
TOIMINTAKULUT	-5 726 249,70	-7 447 231	1 720 981	76,89 %	-5 557 119,38	-7 576 438,28
TOIMINTAKATE	-5 580 833,34	-7 169 461	1 588 628	77,84 %	-5 367 716,31	-7 355 498,77
311 Esiopetus						
TOIMINTATUOTOT	5 081,44	8 000	-2 919	63,52 %	4 663,29	9 677,49
TOIMINTAKULUT	-525 879,53	-668 875	142 995	78,62 %	-449 864,49	-630 706,36
TOIMINTAKATE	-520 798,09	-660 875	140 077	78,80 %	-445 201,20	-621 028,87
315 Varhaiskasvatus						
TOIMINTATUOTOT	142 953,47	208 670	-65 717	68,51 %	136 116,33	190 755,39
TOIMINTAKULUT	-2 106 277,41	-2 782 422	676 145	75,70 %	-2 067 992,80	-2 798 075,91
TOIMINTAKATE	-1 963 323,94	-2 573 752	610 428	76,28 %	-1 931 876,47	-2 607 320,52
320 Lukio						
TOIMINTATUOTOT	2 098,79	0	2 099	0,00 %	925,08	9 560,13
TOIMINTAKULUT	-714 036,69	-975 205	261 168	73,22 %	-704 662,27	-928 611,15
TOIMINTAKATE	-711 937,90	-975 205	263 267	73,00 %	-703 737,19	-919 051,02
330 Muu koulutus ja opetustoiminta						
TOIMINTATUOTOT	314,60	0	315	0,00 %	0,00	0,00
TOIMINTAKULUT	-117 459,94	-151 530	34 070	77,52 %	-119 214,23	-139 602,88
TOIMINTAKATE	-117 145,34	-151 530	34 385	77,31 %	-119 214,23	-139 602,88
370 Liikuntapalvelut						
TOIMINTATUOTOT	99 711,65	152 250	-52 538	65,49 %	88 644,19	136 878,08
TOIMINTAKULUT	-413 848,33	-581 721	167 873	71,14 %	-412 311,13	-550 583,89
TOIMINTAKATE	-314 136,68	-429 471	115 334	73,15 %	-323 666,94	-413 705,81
375 Kulttuuripalvelut						
TOIMINTATUOTOT	6 094,60	3 200	2 895	190,46 %	2 384,90	8 788,98
TOIMINTAKULUT	-62 863,99	-80 492	17 628	78,10 %	-56 462,60	-75 692,33
TOIMINTAKATE	-56 769,39	-77 292	20 523	73,45 %	-54 077,70	-66 903,35
376 Kirjastopalvelut						
TOIMINTATUOTOT	28 597,70	44 050	-15 452	64,92 %	16 287,84	33 205,10
TOIMINTAKULUT	-241 283,77	-335 175	93 891	71,99 %	-237 675,06	-309 562,44
TOIMINTAKATE	-212 686,07	-291 125	78 439	73,06 %	-221 387,22	-276 357,34

Talousarvion toteumavertailu tehtävittäin

Sievin kunta

 3/3
 1.1.2019 - 30.9.2019
 Kuntien Hetapalvelut Oy

Syyskuu 2019

	Syyskuu 2019 vuoden alusta	2019 talousarvio	Ylitys/alitus	Toteuma-%	Syyskuu 2018 vuoden alusta	2018 tilinpäätös
380 Nuorisopalvelut						
TOIMINTATUOTOT	12 617,24	76 850	-64 233	16,42 %	62 428,49	79 516,66
TOIMINTAKULUT	-138 411,73	-190 430	52 018	72,68 %	-132 481,48	-177 387,50
TOIMINTAKATE	-125 794,49	-113 580	-12 214	110,75 %	-70 052,99	-97 870,84
385 Työllisyyspalvelut						
TOIMINTATUOTOT	99 508,47	218 372	-118 864	45,57 %	97 751,08	207 941,93
TOIMINTAKULUT	-448 141,84	-625 253	177 111	71,67 %	-450 442,89	-614 261,84
TOIMINTAKATE	-348 633,37	-406 881	58 248	85,68 %	-352 691,81	-406 319,91
400 Rakennustarkastus						
TOIMINTATUOTOT	133 423,80	47 800	85 624	279,13 %	48 442,69	62 396,68
TOIMINTAKULUT	-83 320,44	-113 361	30 041	73,50 %	-80 317,73	-109 096,20
TOIMINTAKATE	50 103,36	-65 561	115 664	-76,42 %	-31 875,04	-46 699,52
410 Ympäristönsuojelu						
TOIMINTATUOTOT	29 187,10	49 740	-20 553	58,68 %	28 586,90	49 899,10
TOIMINTAKULUT	-60 737,04	-91 987	31 250	66,03 %	-60 039,99	-80 664,59
TOIMINTAKATE	-31 549,94	-42 247	10 697	74,68 %	-31 453,09	-30 765,49
471 Yhdyskuntapalvelut						
TOIMINTATUOTOT	20 707,79	22 000	-1 292	94,13 %	20 898,25	27 850,43
TOIMINTAKULUT	-397 552,86	-551 791	154 238	72,05 %	-381 790,53	-540 502,79
TOIMINTAKATE	-376 845,07	-529 791	152 946	71,13 %	-360 892,28	-512 652,36
472 Kiinteistöpalvelut						
TOIMINTATUOTOT	1 990 942,58	2 766 820	-775 877	71,96 %	1 689 790,88	2 670 319,68
TOIMINTAKULUT	-1 320 694,17	-1 886 746	566 052	70,00 %	-1 342 106,62	-1 860 252,77
TOIMINTAKATE	670 248,41	880 074	-209 826	76,16 %	347 684,26	810 066,91
475 Ruokapalvelu						
TOIMINTATUOTOT	1 076 803,01	1 444 120	-367 317	74,56 %	1 034 258,95	1 395 912,35
TOIMINTAKULUT	-941 034,28	-1 309 496	368 462	71,86 %	-907 845,42	-1 206 532,08
TOIMINTAKATE	135 768,73	134 624	1 145	100,85 %	126 413,53	189 380,27
480 Puhtaanapitopalvelut						
TOIMINTATUOTOT	552 541,77	757 210	-204 668	72,97 %	543 337,29	715 365,35
TOIMINTAKULUT	-485 439,11	-742 590	257 151	65,37 %	-495 952,20	-657 831,32
TOIMINTAKATE	67 102,66	14 620	52 483	458,98 %	47 385,09	57 534,03

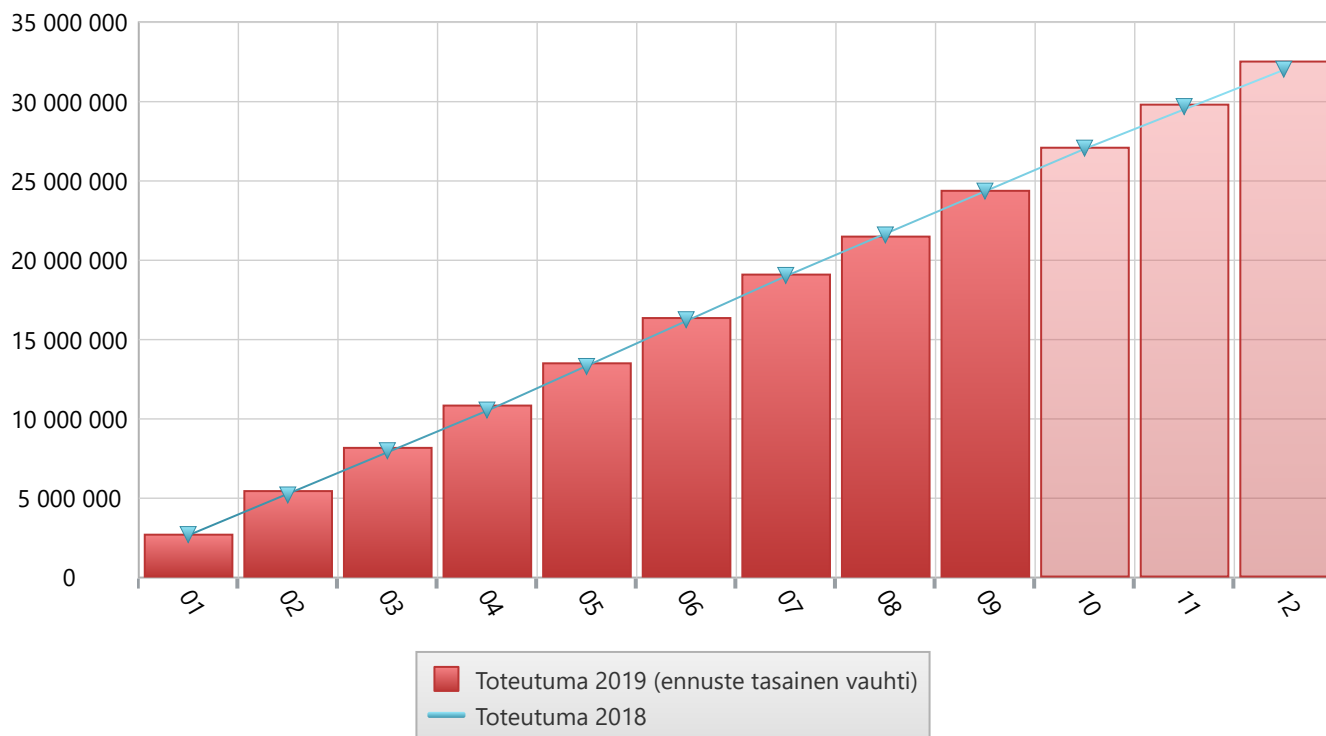
4 Tuloslaskelma - lyhyt

Sievin kunta

1/1

1.1.2019 - 30.9.2019
Kuntien Hetapalvelut Oy

Toimintakate

Syyskuu 2019

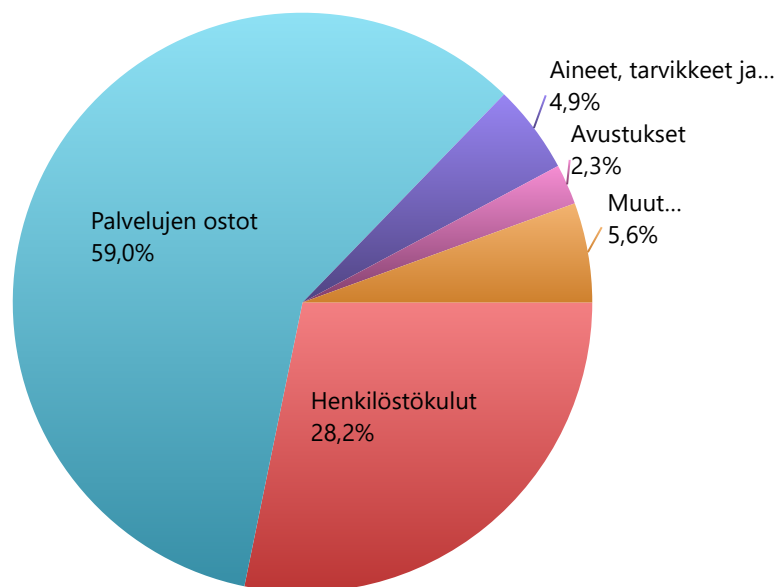
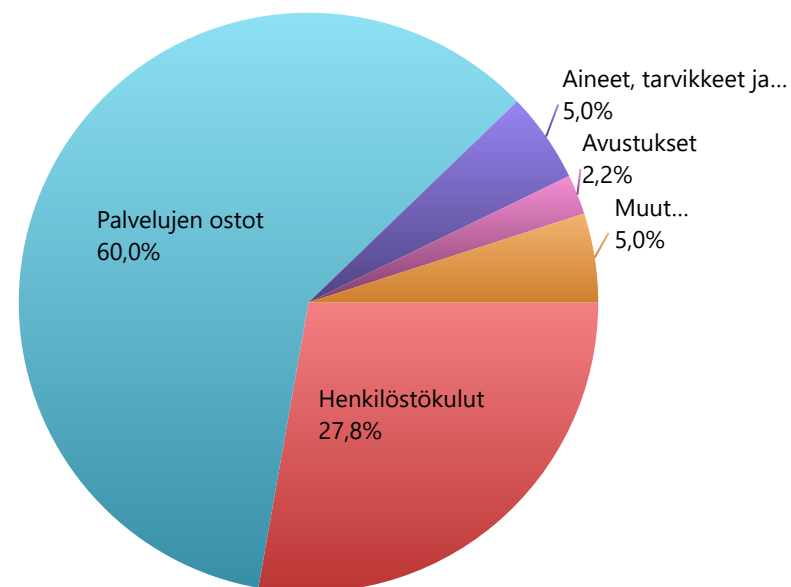
	Syyskuu 2019 vuoden alusta	2019 talousarvio	Ylitys/alitus	Toteuma-%	Syyskuu 2018 vuoden alusta	2018 tilinpäätös
Myyntituotot	2 316 904	3 012 020	-695 116	77 %	2 186 461	3 210 000
Maksutuotot	383 605	464 630	-81 025	83 %	294 993	425 556
Tuet ja avustukset	165 224	479 512	-314 288	34 %	260 001	427 526
Vuokratuotot	1 896 454	2 432 290	-535 836	78 %	1 626 844	2 335 972
Muut toimintatuotot	65 205	377 820	-312 615	17 %	69 046	112 993
TOIMINTATUOTOT	4 827 392	6 766 272	-1 938 880	71 %	4 437 344	6 512 047
Henkilöstökulut	-8 259 435	-11 169 503	2 910 068	74 %	-8 093 442	-10 846 476
Palvelujen ostot	-17 277 146	-24 144 655	6 867 509	72 %	-17 061 678	-22 697 917
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 448 489	-2 019 051	570 562	72 %	-1 408 471	-1 985 374
Avustukset	-658 809	-895 390	236 581	74 %	-669 035	-871 550
Muut toimintakulut	-1 626 673	-1 996 720	370 047	81 %	-1 529 745	-2 121 681
TOIMINTAKULUT	-29 270 553	-40 225 319	10 954 766	73 %	-28 762 371	-38 522 998
TOIMINTAKATE	-24 443 161	-33 459 047	9 015 886	73 %	-24 325 027	-32 010 951
Verotulot	11 348 553	16 130 000	-4 781 447	70 %	12 299 678	15 287 344
Valtionosuudet	13 314 240	17 774 085	-4 459 845	75 %	13 675 786	18 179 987
Rahoitustuotot ja -kulut	-41 936	-89 550	47 614	47 %	-104 296	-76 856
VIISIKATE	177 696	355 488	-177 792	50 %	1 546 142	1 379 524
Poistot ja arvonalentumiset	-683 645	-1 005 930	322 285	68 %	-538 779	-718 264
TILIKAUDEN TULOS	-505 949	-650 442	144 493	78 %	1 007 363	661 260
Varausten ja rahastojen muutos	0	41 550	-41 550	0 %	0	10 330
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-505 949	-608 892	102 943	83 %	1 007 363	671 590

5 Ympyra - kulujakauma

Sievin kunta

1/1

1.1.2019 - 30.9.2019
Kuntien Hetapalvelut OySyyskuu 2019
vuoden alusta2019
talousarvio

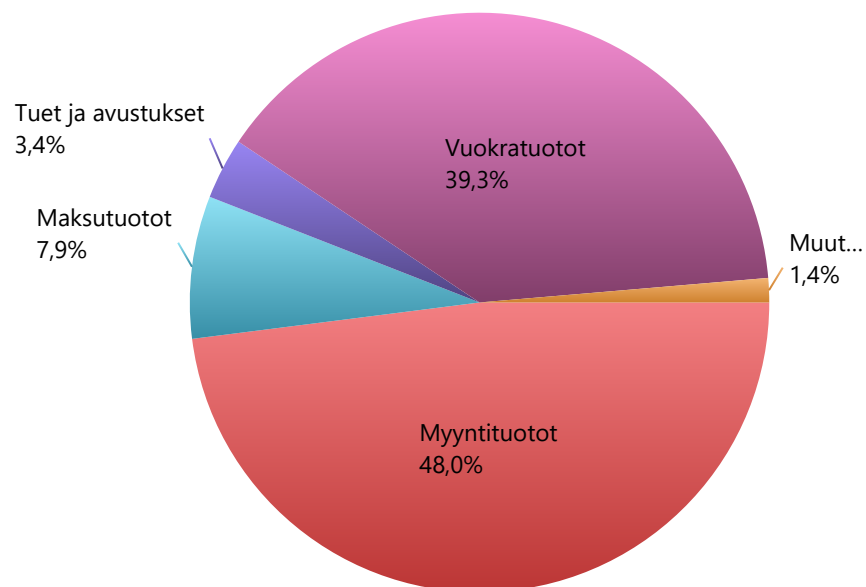
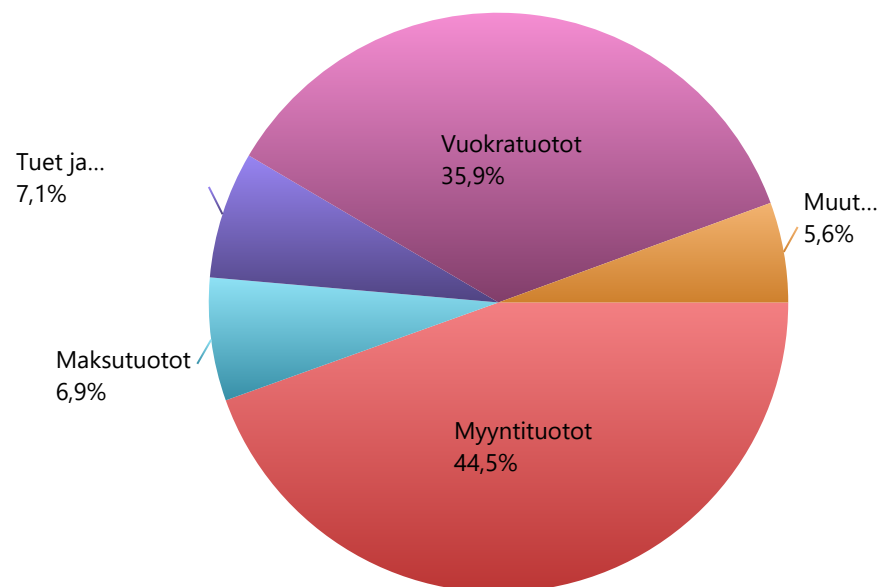
	Syyskuu 2019 vuoden alusta			2019 talousarvio		Ylitys/alitus	Toteuma-%	Syyskuu 2018 vuoden alusta			2018 tilinpäätös
Henkilöstökulut	-8 259 435	28,2 %	-11 169 503	27,8 %	2 910 068	74 %		-8 093 442	28,1 %	-10 846 476	28,2 %
Palvelujen ostot	-17 277 146	59,0 %	-24 144 655	60,0 %	6 867 509	72 %		-17 061 678	59,3 %	-22 697 917	58,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 448 489	4,9 %	-2 019 051	5,0 %	570 562	72 %		-1 408 471	4,9 %	-1 985 374	5,2 %
Avustukset	-658 809	2,3 %	-895 390	2,2 %	236 581	74 %		-669 035	2,3 %	-871 550	2,3 %
Muut toimintakulut	-1 626 673	5,6 %	-1 996 720	5,0 %	370 047	81 %		-1 529 745	5,3 %	-2 121 681	5,5 %
TOIMINTAKULUT	-29 270 553	100,0 %	-40 225 319	100,0 %	10 954 766	73 %		-28 762 371	100,0 %	-38 522 998	100,0 %

6 Ympyra - tulojakauma

Sievin kunta

1/1

1.1.2019 - 30.9.2019
Kuntien Hetapalvelut OySyyskuu 2019
vuoden alusta2019
talousarvio

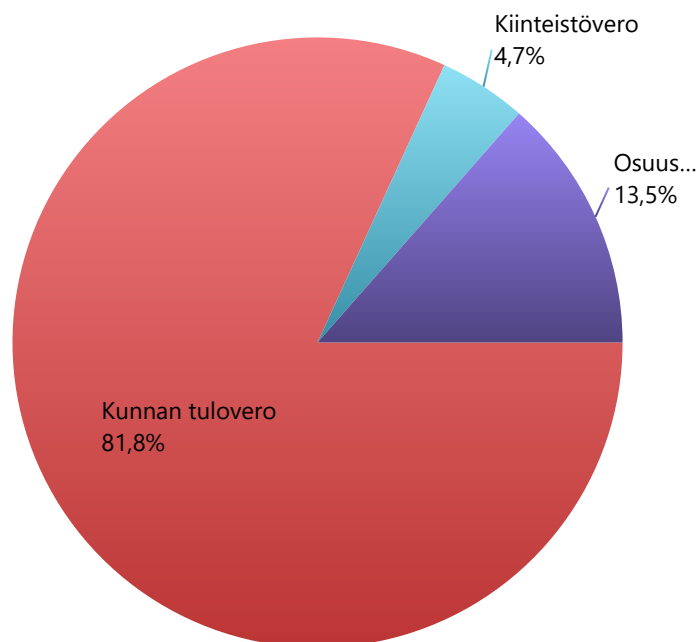
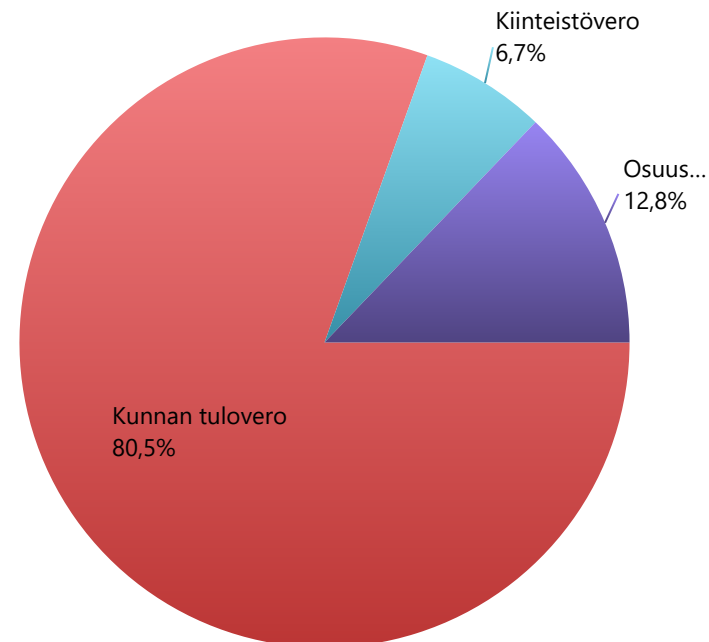
	Syyskuu 2019 vuoden alusta			2019 talousarvio		Ylitys/alitus	Toteuma-%	Syyskuu 2018 vuoden alusta			2018 tilinpäätös	
Myyntituotot	2 316 904	48,0 %	3 012 020	44,5 %	-695 116	77 %		2 186 461	49,3 %	3 210 000	49,3 %	
Maksutuotot	383 605	7,9 %	464 630	6,9 %	-81 025	83 %		294 993	6,6 %	425 556	6,5 %	
Tuet ja avustukset	165 224	3,4 %	479 512	7,1 %	-314 288	34 %		260 001	5,9 %	427 526	6,6 %	
Vuokratuotot	1 896 454	39,3 %	2 432 290	35,9 %	-535 836	78 %		1 626 844	36,7 %	2 335 972	35,9 %	
Muut toimintatuotot	65 205	1,4 %	377 820	5,6 %	-312 615	17 %		69 046	1,6 %	112 993	1,7 %	
TOIMINTATUOTOT	4 827 392	100,0 %	6 766 272	100,0 %	-1 938 880	71 %		4 437 344	100,0 %	6 512 047	100,0 %	

7 Ympyra - verotulot

Sievin kunta

1/1

1.1.2019 - 30.9.2019
Kuntien Hetapalvelut OySyyskuu 2019
vuoden alusta2019
talousarvio

	Syyskuu 2019 vuoden alusta		2019 talousarvio		Ylitys/alitus	Toteuma-%	Syyskuu 2018 vuoden alusta		2018 tilinpäätös	
Kunnan tulovero	9 286 441	81,8 %	12 981 000	80,5 %	-3 694 559	72 %	10 222 945	83,1 %	12 316 415	80,6 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 533 712	13,5 %	2 071 000	12,8 %	-537 288	74 %	1 537 496	12,5 %	1 928 888	12,6 %
Kiinteistövero	528 400	4,7 %	1 078 000	6,7 %	-549 600	49 %	539 237	4,4 %	1 042 042	6,8 %
Verotulot	11 348 553	100,0 %	16 130 000	100,0 %	-4 781 447	70 %	12 299 678	100,0 %	15 287 344	100,0 %

8 Investointien toteumavertailu

Sievin kunta

 1/2
 1.1.2019 - 30.9.2019
 29.10.2019
 Kuntien Hetapalvelut Oy

	TA 2019	MRM 2019	TA YHT	KUM TOT. 09-2019	Ali/yli	Tot-%
8101 Osakkeet ja osuudet						
Tulot yhteensä	0	0	0	336,38	336	0,0 %
Menot yhteensä	-100 000	0	-100 000	-30 516,00	69 484	30,5 %
Netto yhteensä	-100 000	0	-100 000	-30 179,62	69 820	30,2 %
8110 Maan hankinta						
Tulot yhteensä	0	0	0	22 612,00	22 612	0,0 %
Menot yhteensä	-170 000	0	-170 000	-113 089,00	56 911	66,5 %
Netto yhteensä	-170 000	0	-170 000	-90 477,00	79 523	53,2 %
8150 Alakoulujen kalusto						
Menot yhteensä	-12 000	0	-12 000	-11 966,00	34	99,7 %
Netto yhteensä	-12 000	0	-12 000	-11 966,00	34	99,7 %
8231 Vapaa-aikatoimen kalusto						
Menot yhteensä	-87 500	0	-87 500	-17 496,50	70 004	20,0 %
Netto yhteensä	-87 500	0	-87 500	-17 496,50	70 004	20,0 %
8325 Pajulan saneeraus						
Menot yhteensä	0	0	0	-74 881,29	-74 881	0,0 %
Netto yhteensä	0	0	0	-74 881,29	-74 881	0,0 %
8331 Päiväkoti						
Menot yhteensä	-2 069 488	0	-2 069 488	-1 562 230,78	507 257	75,5 %
Netto yhteensä	-2 069 488	0	-2 069 488	-1 562 230,78	507 257	75,5 %
8372 Paloasema						
Menot yhteensä	0	0	0	-7 954,44	-7 954	0,0 %
Netto yhteensä	0	0	0	-7 954,44	-7 954	0,0 %
8400 Sivistystoimen rakennukset						
Menot yhteensä	-90 000	0	-90 000	-1 000,00	89 000	1,1 %
Netto yhteensä	-90 000	0	-90 000	-1 000,00	89 000	1,1 %
8500 Kaavateiden rakentaminen						
Menot yhteensä	-346 000	0	-346 000	-272 657,35	73 343	78,8 %
Netto yhteensä	-346 000	0	-346 000	-272 657,35	73 343	78,8 %
8600 Kaavateiden päällystäminen						
Menot yhteensä	-46 100	0	-46 100	-49 458,89	-3 359	107,3 %
Netto yhteensä	-46 100	0	-46 100	-49 458,89	-3 359	107,3 %
8700 Tievalaistus kaava-alue						

8 Investointien toteumavertailu

Sievin kunta

 2/2
 1.1.2019 - 30.9.2019
 29.10.2019
 Kuntien Hetapalvelut Oy

	TA 2019	MRM 2019	TA YHT	KUM TOT. 09-2019	Ali/yli	Tot-%
Menot yhteensä	-34 000	0	-34 000	-3 310,00	30 690	9,7 %
Netto yhteensä	-34 000	0	-34 000	-3 310,00	30 690	9,7 %
8800 Puistot ja muut alueet						
Menot yhteensä	-20 000	0	-20 000	-2 356,75	17 643	11,8 %
Netto yhteensä	-20 000	0	-20 000	-2 356,75	17 643	11,8 %
8803 Leikkikenttä						
Tulot yhteensä	80 000	0	80 000	140 000,00	60 000	175,0 %
Menot yhteensä	-120 000	0	-120 000	-219 152,87	-99 153	182,6 %
Netto yhteensä	-40 000	0	-40 000	-79 152,87	-39 153	197,9 %
8806 Jalkapallokenttä pinnan uusim						
Menot yhteensä	-30 000	0	-30 000	-10 995,00	19 005	36,7 %
Netto yhteensä	-30 000	0	-30 000	-10 995,00	19 005	36,7 %
8853 Kylien viemärointi EAKR-hanke						
Tulot yhteensä	0	0	0	3 308,66	3 309	0,0 %
Netto yhteensä	0	0	0	3 308,66	3 309	0,0 %
8854 Valokuituhanke rahoitusosuus						
Menot yhteensä	-456 700	0	-456 700	-176 493,50	280 207	38,6 %
Netto yhteensä	-456 700	0	-456 700	-176 493,50	280 207	38,6 %
8900 Urheilu- ja ulkoilualueet						
Menot yhteensä	-22 000	0	-22 000	-13 142,50	8 858	59,7 %
Netto yhteensä	-22 000	0	-22 000	-13 142,50	8 858	59,7 %
I Investoinnit						
Tulot yhteensä	80 000	0	80 000	166 257,04	86 257	207,8 %
Menot yhteensä	-3 603 788	0	-3 603 788	-2 566 700,87	1 037 087	71,2 %
Netto yhteensä	-3 523 788	0	-3 523 788	-2 400 443,83	1 123 344	68,1 %

9 Merkittävimmät rahoituserät

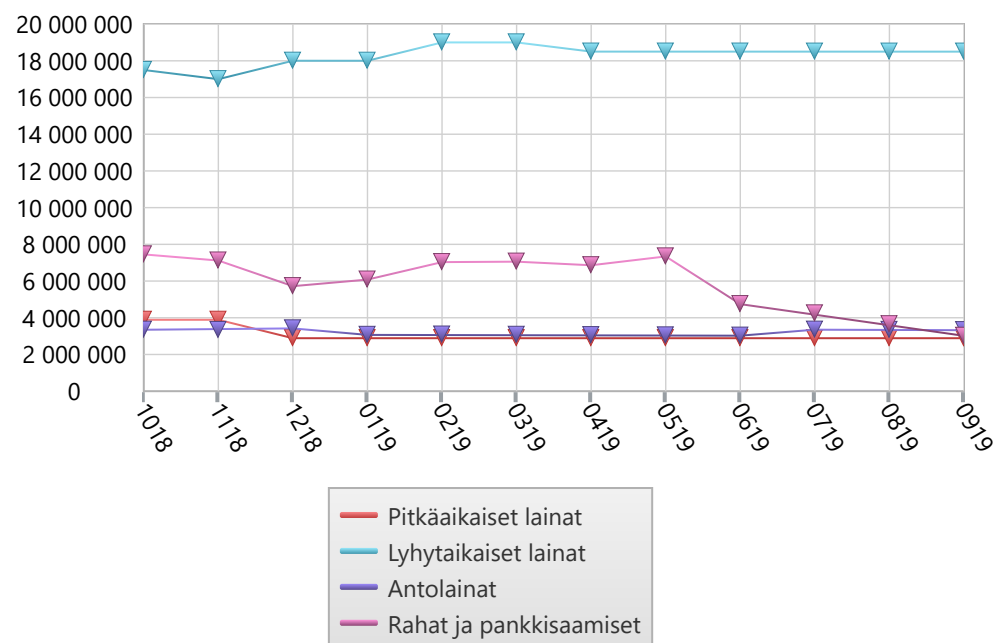
Sievin kunta

1/1

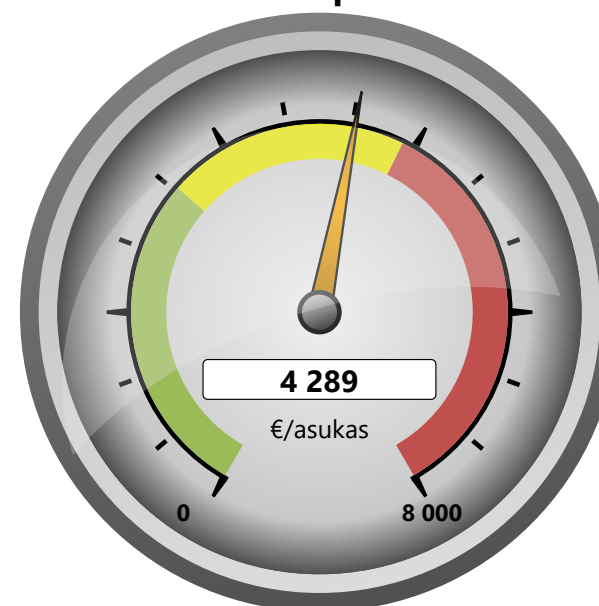
1.1.2019 - 30.9.2019

29.10.2019

Kuntien Hetapalvelut Oy

Velkamäärä per asukas

	Syyskuu 2019 vuoden alusta	Alkusaldo 2019	Muutos	Muutos-% vuoden alusta	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2016
Velat							
Pitkäaikaiset lainat	2 886 198	2 886 198	0	0 %	2 886 198	2 438 606	3 441 642
Lyhytaikaiset lainat	18 500 000	18 003 956	496 044	3 %	18 003 956	15 003 036	13 555 736
Lainat yhteensä	21 386 198	20 890 154	496 044	2 %	20 890 154	17 441 642	16 997 378
Saatavat							
Antolainat	3 116 542	3 243 878	-127 336	-4 %	3 243 878	3 312 038	3 477 725
Osakkeet ja osuudet	5 321 468	5 291 289	30 180	1 %	5 291 289	5 291 289	5 293 283
Rahat ja pankkisaamiset, rahoitusarvopaperit	5 016 758	5 721 926	-705 169	-12 %	5 721 926	5 794 751	3 026 042
Saatavat yhteensä	13 454 768	14 257 093	-802 325	-6 %	14 257 093	14 398 078	11 797 051

Rahoituslaskelma TA

Sievin kunta

1/1

1.1.2019 - 30.9.2019
Kuntien Hetapalvelut Oy

Syyskuu 2019

	Syyskuu 2019 vuoden alusta	2019 talousarvio	Ylitys/alitus	Toteuma-%
Toiminta				
Vuosikate	177 696,16	355 488	-177 792	50 %
Satunnaiset erät	0,00	0	0	0 %
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0	0	0 %
Toiminnan rahavirta	177 696,16	355 488	-177 792	50 %
Investoinnit				
Investointimenot	-2 566 700,87	-3 603 788	1 037 087	71 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	143 308,66	80 000	63 309	179 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuotot	22 948,38	0	22 948	0 %
Investointien rahavirta	-2 400 443,83	-3 523 788	1 123 344	68 %
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-2 222 747,67	-3 168 300	945 552	70 %
Rahoitus				
Antolainasaamisten lisäys	0,00	0	0	0 %
Antolainasaamisten vähennys	127 336,00	168 400	-41 064	76 %
Antolainauksen muutokset	127 336,00	168 400	-41 064	76 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	6 000 000	-6 000 000	0 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-503 956,00	-1 003 036	499 080	50 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000 000,00	-4 000 000	5 000 000	-25 %
Lainakannan muutokset	496 044,00	996 964	-500 920	50 %
Oman pääoman muutokset	0,00	0	0	0 %
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0,00	0	0	0 %
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0	0	0 %
Saamisten muutos	1 702 263,75	0	1 702 264	0 %
Korottomien velkojen muutos	-808 064,87	0	-808 065	0 %
Muut maksuvalmiuden muutokset	894 198,88	0	894 199	0 %
Rahoituksen rahavirta	1 517 578,88	1 165 364	352 215	130 %
RAHAVAROJEN MUUTOS	-705 168,79	-2 002 936	1 297 767	35 %
Rahavarat kauden lopussa	5 016 757,56	0	5 016 758	0 %
Rahavarat kauden alussa	5 721 926,35	0	5 721 926	0 %
Rahavarojen muutos	-705 168,79	0	-705 169	0 %

Automaattiset ennusteet

Sievin kunta

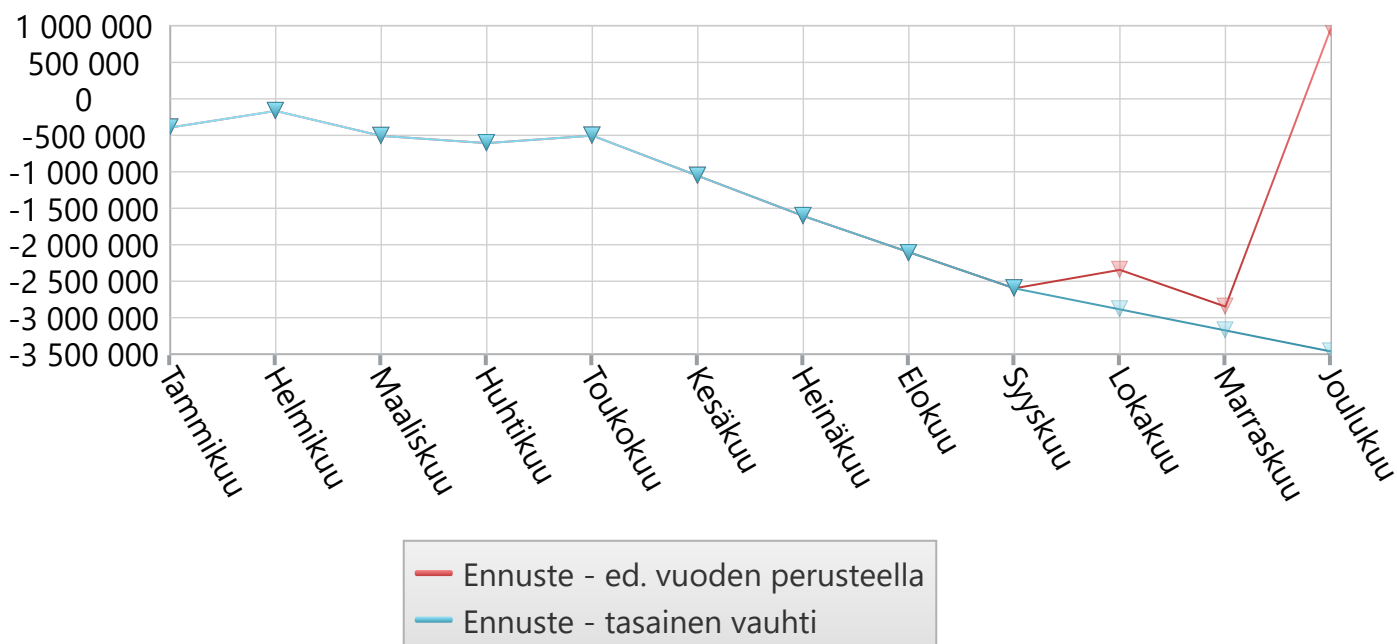
1/1

1.1.2019 - 30.9.2019
Kuntien Hetapalvelut Oy

Syyskuu 2019

	Toteuma 2019	Talousarvio 2019	Tilikauden ennuste (Tasainen vauhti)	Ennuste ed. vuoden perusteella
Myyntituotot	2 316 904	3 012 020	3 089 205	3 340 442
Maksutuotot	383 605	464 630	511 474	514 168
Tuet ja avustukset	165 224	479 512	220 299	332 749
Vuokratuotot	1 896 454	2 432 290	2 528 605	2 605 583
Muut toimintatuotot	65 205	377 820	86 940	109 152
TOIMINTATUOTOT	4 827 392	6 766 272	6 436 522	6 902 095
Henkilöstökulut	-8 259 435	-11 169 503	-11 012 580	-11 012 469
Palvelujen ostot	-17 277 146	-24 144 655	-23 036 195	-22 913 386
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 448 489	-2 019 051	-1 931 319	-2 025 393
Avustukset	-658 809	-895 390	-878 412	-861 323
Muut toimintakulut	-1 626 673	-1 996 720	-2 168 898	-2 218 609
TOIMINTAKULUT	-29 270 553	-40 225 319	-39 027 404	-39 031 180
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-24 443 161	-33 459 047	-32 590 881	-32 129 085
Verotulot	11 348 553	16 130 000	15 131 404	14 336 219
Valtionosuudet	13 314 240	17 774 085	17 752 320	17 818 441
Rahoitustuotot ja -kulut	-41 936	-89 550	-55 915	-14 496
VUOSIKATE	177 696	355 488	236 928	11 079
Poistot ja arvonalentumiset	-683 645	-1 005 930	-911 527	-863 131
TILIKAUDEN TULOS	-505 949	-650 442	-674 599	-852 052
Varausten ja rahastojen muutos	0	41 550	0	10 330
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-505 949	-608 892	-674 599	-841 722

Loppuvuoden ennusteet

MÄÄRÄRAHAMUUTOKSET TALOUSARVIOON VUODELLE 2019

Kunnanhallitus 04.11.2019 § 140

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Talousarvio ja -suunnitelma ovat laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Mikäli talousarviossa toimielimelle osoitetut määrärahat osoittautuvat riittämättömäksi, on talousarviota muutettava huomioiden rahoitustarpeen kattamissäännöt.

Käyttötaloulosaan esitetään muutokset:

Vanhusten tilapäishoitoyksikön perustamiseen Pajulan tiloihin myönnettiin Kv:n päätöksellä 31.1.2019 § 6 lisämääräraha 467 500€ kohtaan kunnanhallitus /sosiaali- ja terveystoimi.

- Toiminta alkoi vasta kesällä 2019 ja menomäärärahaa voidaan pienentää 120 000€
- Pihlajakodin poistoihin varattua määrärahaa jää käyttämättä 130000€ (kp 4456 tili 7130)

Koululautakunta 26.9.2019 53 §:ssä esittänyt lisämäärärahan hakemista seuravasti.

- Tulojen alituksia, asiakasmaksut -50.000 €
- Menolisäyksiä:

-	Palkat ja palkkiot	33.000 €
-	Henkilösivukulut	20.000 €
-	Koulukyyditykset	70.000 €+ 20.000€
-	Avustukset kotitalouksille	20.000 €

Koulukyydityksissä koulutoimen johtaja tarkensi esitystä lautakunnan valtuutuksella 20.000€:lla. Koulutoimen esitys on, että valtuustolta anotaan 213.000 € lisämäärärahaa vuoden 2019 talousarvioon.

Oheismateriaalina koulutoimen esityksen erittely kustannuspaikka/ tili kohtaisesti.

Käyttötaloulosan muutosesitys on 93 000€ nettokäyttömenoja lisäävä, jonka lisäksi poistojen määrä vähenee 130 000€

Rahoitusosaan esitetään muutokset:

- Verotuloja arvioidaan kertyvän yhteensä 745 000€ vähemmän, mitä talousarvioon on merkitty. Arvio vuodella 2019 tilitettävistä veroista pohjaa VM:n, Verohallinnon ja Suomen Kuntaliiton arvioihin tulojen kehityksestä koko maan tasolla sekä mm kuntakohtaisiin toteumajä väestötietoihin. Talousarvion todennäköinen huomattava alittuminen tuloveron kohdalla selittyy osin verokorttiuudistuksen vaikutuksesta sekä osin tulorekisterin käyttöön-
oton ongelmista.
  - Yhteisöveroa saataneen arvioitua vähemmän 120 000 €
  - Kiinteistöveroa saataneen arvioitua vähemmän 45 000€
  - Kunnallisveroa saataneen arvioitua enemmän 580 000€

- Peruspalvelujen valtionosuutta lisätään 195 800€.
Vuoden 2020 valtionosuuden maksua aikaistetaan 2019 vuodelle, verotilitysten jäädessä koko maassa alle arvioiden.

Rahoitusosan muutosesitys on yhteensä 549 200€ tuloja pienentävä.

Investointiosaan esitetään muutokset:

esitetään seuraavia menomäärärahojen lisäyksiä:

- Leikkipuiston rahoitukseen 40 000 € (kp 8803/ hanke 618), lisämääräraha
- Pihlajakoti rakentaminen 95 000€ (kp 8325/ hanke 573), lisämääräraha
- Paloaseman rakentaminen, 8000€ (kp 8372/hanke 502), lisämääräraha

esitetään seuraavia menomäärärahojen vähennyksiä:

- Korhosen koulun maalämpö, siirtyy seuraavalle vuodelle 89 000€ (kp 8400/hanke 564)
- Valokuituhankkeiden rahoitusosuus, siirtyy seuraavalle vuodelle 100 000€ (kp 8854/hanke 101)

Investointiosan muutosesitys on yhteensä 46 000€ nettomenoja pienentävä.

Kaikki muutokset esitetään katettavaksi talousarviolainalla.

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy määrärahojen muutokset esittelyn mukaisesti.

Päätös: Hyväksyttiin.

Asiantuntijoina kuultiin kunnankamreeri Marja Korkeakangasta ja koulutoimenjohtaja Matti Saarenpäättä.

Ahti Hannula saapui kokoukseen klo 12.32 ja Tapani Korkeakangas klo 12.38 tämän asian käsittelyn aikana.

Lisätietoja: kunnankamreeri Marja Korkeakangas, puh. 044 4883 202
etunimi.sukunimi@sievi.fi

Antti Toivola saapui kokoukseen klo 12.53 tämän asian käsittelyn jälkeen.

TULOVEROPROSENTIN VAHVISTAMINEN VUODELLE 2020

Kunnanhallitus 04.11.2019 § 141

Kuntalain 110§:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle talousarvio seuraavaksi kalenterivuodeksi ja taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi, joista ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan.

Kuntalain 111§:n mukaan valtuuston on päätettävä viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä kunnan tulo- ja kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Kunnalle suoritettavat verot muodostuvat kunnallisverosta, kiinteistöverosta ja osuudesta yhteisöveroon. Kuntien tulee ilmoittaa vuoden 2020 tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit Verohallitukselle viimeistään marraskuun 18 päivänä 2019.

Sievin kunnan tuloveroprosentti on ollut:

vuosina 2008–2009	20,50 %,
vuosina 2010–2011	21,00 %,
vuonna 2012	21,25 % ja
vuosina 2013–2019	21,75 %

Verotulojen arvioinnissa on käytetty pohjana Suomen Kuntaliiton kuntakohtaista verotulojen ennustekehikkoa.

Vuoden 2020 talousarvioraamissa tilikauden yli/alijäämälle on asetettu nollatavoite. Ensimmäisen talousarviokäsittelyn jälkeen lautakuntia on pyydetty etsimään säästöjä alkuperäisiin esityksiin. Valtionosuuksien reippaasta noususta huolimatta talousarvion tasapainoon saattaminen on erittäin haasteellista. Henkilöstökustannuksia nostavat ensi vuodelle arvioidut palkankorotukset sekä lomarahaleikkausten loppuminen. Henkilöstökustannustaso ja yleinen hintojen nousu ja poistojen määrän nousu, yhdistettynä Peruspalvelukuntayhtymä Kallion esittämään sopimushinnan huomattavaan nousuun yhdessä vaikuttavat niin, että veroprosenttiin on edelleen kova nostopaine.

Talousarvioraamin valmistelussa käytettiin tuloveroprosenttia 21,75 %, jolla kertyy kolmen vuoden aikana 12 814 000 €.

Oheismateriaalina on vuoden 2019 veroprosenttien vertailu alueen kuntiin ja laskennan pohjataulukoita.

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se määrää vuoden 2020 tuloveroprosentiksi 21,75%.

Päätös: Hyväksyttiin.

Asiantuntijana kuultiin kunnankamreeri Marja Korkeakangasta.

Lisätietoja: kunnankamreeri Marja Korkeakangas, p. 044 4883 202
etunimi.sukunimi@sievi.fi

KIINTEISTÖVEROPROSENTTIEN VAHVISTAMINEN VUODELLE 2020

Kunnanhallitus 04.11.2019 § 142

Kunnanvaltuuston on päätettävä viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Kuntien tulee ilmoittaa vuoden 2020 kiinteistöveroprosentit Verohallitukselle viimeistään marraskuun 18. päivänä 2019.

Kiinteistöverolaissa säädetään kiinteistön sijaintikunnalle menevästä kiinteistöverosta. Kiinteistövero on kiinteistöveroprosentin mukainen osuus kiinteistön arvosta. Verovelvollinen on se, joka omistaa kiinteistön kalenterivuoden alussa. Yleishyödyllisen yhteisön omistaman rakennuksen ja sen maapohjan kiinteistöveroprosentti voidaan määrätä edellä säädettyä alhaisemmaksi. Tällaisen kiinteistön kiinteistöveroprosentiksi voidaan määrätä myös nolla. Asuntorakentamiseen kaavoitetulle rakentamattomalle rakennuspaikalle voidaan määrätä erityinen kiinteistöveroprosentti, jos sitä ei ole määrätty vero määräytyy yleisen kiinteistöveroprosentin mukaan. Kuntien on vuosittain ilmoitettava verotuksen toimittamista varten nämä korotetun kiinteistöveroprosentin piiriin kuuluvat rakennuspaikat.

Erittely 2020 talousarvioesityksen kiinteistöverolajeista:

Kiinteistövero	Sievi 2019	TE 2020	Raja-arvot	Tuotto 2020(1 000 €)
Yleinen kiinteistövero	0,93 %	1,3 %	0,93 - 2,00 %	460
Vakituiset asunnot	0,7 %	0,7 %	0,41 - 1,00 %	680
Muut asuinrakennukset	1,3 %	1,3 %	0,93 - 2,00 %	55
Rakentamattomat rak.paikat	ei määr.	ei määr.	2,00 - 6,00 %	0
Voimalaitokset	3,1 %	3,1 %	0,93- 3,10 %	0

Sievin kiinteistöveroprosenteista yleinen kiinteistöveroprosentti on tällä hetkellä raja-arvojen alarajalla eli 0,93 % muiden kiinteistöveroprosenttien ollessa sen yli. Tänä vuonna Pohjois-Pohjanmaalla yleistä kiinteistöveroa on peritty 0,93% -1,35% tasossa. Yleiseen kiinteistöveroprosenttiin esitetään 2020 vuodelle 0,37 prosenttiyksikön nostoa, eli 0,93% => 1,3% (arvo 125 000€).

Oheismateriaalina on vuoden 2019 veroprosenttien vertailu alueen kuntiin.

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se määrää vuoden 2020 kiinteistöveroprosentit seuraavasti:

- yleinen	1,3 %
- vakituiset asuinrakennukset	0,7 %
- muut asuinrakennukset	1,3 %
- yleishyödylliset yhteisöt	0,0 %
- voimalaitokset	3,10 %
- rakentamaton rakennuspaikka	ei määrätty.

Päätös: Hyväksyttiin.

Asiantuntijana kuultiin kunnankamreeri Marja Korkeakangasta.

Jukka Linna saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 13.20.

Lisätietoja: kunnankamreeri Marja Korkeakangas, p. 044 4883 202

etunimi.sukunimi@sievi.fi

TALOUSARVIO VUODELLE 2020 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2020–2022

Kunnanhallitus 19.8.2019 § 101

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (*suunnitelmakausi*). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää myös omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Kuntalain 48 §:n mukaan Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari ja muut hallintosäännössä määrätty viranomaiset. Hallintosäännössä määrätään konsernijohtoon tehtävistä ja toimivallan jaosta.

Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä.

Taloudellisten riskien ja sitoumusten määrä tulee olla kunnan kokoon ja taloudelliseen kantokykyyn nähden hallittava. Hallintokuntien tulee seurata toimintansa tuloksellisuutta ja kehittää sen arviointivälineitä. Toimintamme on tuloksellista silloin kun asiakkaiden tarpeisiin vastataan kustannustehokkaasti, laadukkaasti ja työssä jaksaminen on hyvällä tasolla.

Sievin kuntastrategiassa tavoitteeksi on asetettu tasapainoisen talouden ja vastuullisen talouden hoidon Sievi. Tulojen ja menojen tasapaino ja nopea reagointi muuttuvaan taloustilanteeseen pitää Sievin talouden vakaana ja mahdollistaa kauaskantoiset investoinnit. Vuosikatteen tavoitetasoksi kuntastrategiassa on asetettu poistojen määrä kaksinkertaisena. Tähän melko vaativaan tavoitteeseen tarvittaisiin nyt niin tuntuja verojen korotuksia, että ne olisi lähes mahdotonta toteuttaa. Esitettävässä talousarvion kehyslaskelmassa vuosikate kattaa juuri poistot, muttei kaksinkertaisena. Siitä johtuen, mikäli tämän kehityksen menotasoon ei päästä, tai valtionosuusennusteita huomattavasti lasketaan, on verojen korotus lähes väistämätön tosiasia talouden tasapainottamiseksi.

Verotulot, valtionosuudet ja rahoituskulut sekä poistot luovat raamin nettokäyttömenoille. Talousarviovuoden 2020 valtionosuuteen olisi ennakkoarvioiden mukaan tulossa reilu korotus 2019 vuoteen verrattuna, mutta valtionosuuslaskennan perusteena on asukasluku ja sen lasku sekä mahdolliset poliittiset päätökset voivat vielä viedä suuren osan odotetusta valtionosuuden määrän noususta.

Kehykseen on otettu tämänhetkinen tieto valtionosuuksista ja arvio verotulojen määrästä nykyisten veroprosenttien mukaisesti. Palkkoihin odotetaan nousua jo lomarahaleikkauksen poistumisen myötä, lisäksi muu nousu on arvioitu noin 2%: iin työehtosopimuskauden päättyessä 30.3.2020.

Käyttömenoja nostavat varsinkin sosiaali- ja terveystoimessa tehdyt ja valmistuvat mittavat investoinnit sekä muut sitoumukset. Kokonaisuutena talousarvion 2020 tavoitekehys on laadittu nämä huomioiden, mutta säästöjä edellyttäen. Peruspalvelukuntayhtymän sopimustyöryhmä ei ole vielä kokoontunut ja tavoitekehykseen jouduttaneen palaamaan, kun sosiaali- ja terveystoimen sekä hallintokuntien esitykset sekä tarkempi valtionosuuksien taso ovat selvillä.

Edellisten vuoksi, talousarvion ja taloussuunnitelman tasapainoon saaminen on haastavaa ja kaikkien hallintokuntien ja palvelujen tuottajien täytyy etsiä ne mahdollisimman edulliset tavat tuottaa palveluja.

Kaikkien hallintokuntien tulee muistaa selvittää esitettyjen investointien käyttökustannusvaikutukset ja talousarvioesityksissään selvittää, minkälaisilla ratkaisulla ja edellytyksillä kehyksen mukainen talousarvio voidaan laatia vuodelle 2020. Investointitahti on ollut viime vuosina Sievissä niin kova, että kaikki talousarvion 2019 suunnitelmavuosille 2020-2021 merkityt investoinnit ja niiden toteutusajankohta laitettaneen uudestaan tarpeellisuusharkintaan.

Oheismateriaalina: Taloussuunnitelman 2019-2021 investointiohjelma

Liitteenä:

- Talousarvion 2020 raamiesitys (pöytäkirjan liite 1)
- Talousarvion ja -suunnitelman 2020-2022 laadintaohjeet sekä investointiesityslomakkeet 2020 (pöytäkirjan liite 2)

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää vahvistaa talousarvion laadintaohjeet ja kehystavoitteet seuraavasti:

1. Suunnittelu aloitetaan sisäisten erien arvioinnilla.
2. tekniset talousarvion laadintaohjeet ja tavoitekehukset vahvistetaan kunnanhallituksessa 19.8. (ma), sisäiset erät oltava valmiina viimeistään 5.9.
3. lautakunnat jättävät taloussuunnitelmaehdotuksensa luvut 20.9.(pe) mennessä kunnankamreerille
4. kunnanhallituksen ensimmäinen käsittely, jossa talousarviotekstit mukana kokoukseen 14.10. (ma), jatkokokoukset tarpeen mukaan
5. kunnanhallituksen käsittely 4.11. (ma) kunnanjohtajan esitys talousarvioksi, ja esitys veroprojekteista.
6. kunnanvaltuusto päättää veroprosentit 14.11. (to)
7. kunnanhallitus 25.11. (ma) talousarvioesitys valtuustolle
8. kunnanvaltuusto 12.12.(to) hyväksyy talousarvion

Päätös: Hyväksyttiin.

Kunnanhallitus 14.10.2019 § 127

Esitellään kunnanhallitukselle talousarvion 2020 laadintatilanne kunnanhallituksen antamaan laadintaohjeen mukaan.

Oheismateriaalina ovat:

- käyttötalouden talousarvioesitykset tavoitekehykseen verrattuna lautakunnittain
- käyttötalouden talousarvioesitykset tehtävittäin ja lautakunnittain
- lautakuntien talousarvioden käsittelypäätökset
- investointiesitykset sekä yhteenveto niistä

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi talousarvion laadintatilanteen.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

Asiantuntijana kuultiin kunnankamreeri Marja Korkeakangasta.

Kunnanhallitus 04.11.2019 § 143

Esitellään kunnanhallitukselle talousarvion 2020 laadintatilanne kunnanhallituksen ohjeistuksen mukaisesti.

Oheismateriaalina ovat:

- esitys talousarvion 2020 käyttötalouden numero-osaksi ja yhteenvedot
- esitys investointiosasta ja yhteeveto
- erittely muutoksista lautakunnittain

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi talousarvion laadintatilanteen.

Päätös: Hyväksyttiin.

Asiantuntijana kuultiin kunnankamreeri Marja Korkeakangasta.

Lisätietoja: kunnankamreeri Marja Korkeakangas, puh. 044 4883 202
etunimi.sukunimi@sievi.fi

ERON MYÖNTÄMINEN LUOTTAMUSTOIMESTA RAIJA KARJULALLE JA LUOTTAMUSHENKILÖN VALINTA HÄNEN TILALLEEN

Kunnanhallitus 04.11.2019 § 144

Raija Karjula on toimittanut 17.10.2019 eroanomuksen vapaa-aikalautakunnan varajäsenyydestä paikkakunnalta muuton vuoksi.

Kuntalain 71 §:n mukaan vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö, jonka kotikunta kyseinen kunta on. Kuntalain 78 §:n mukaan luottamushenkilön menettäessä vaalikelpoisuutensa on sen toimielimen, jonka valittava luottamushenkilö on, todettava luottamustoimi päättyneeksi. Päätös pannaan täytäntöön heti.

Tasa-arvolain (609/1986) 4 a §:n mukaan kunnallisten toimielimien jäsenistä sekä naisia että miehiä tulee olla vähintään 40 prosenttia. Vaatimusta ei kuitenkaan tarvitse huomioida valtuuston kokoonpanossa.

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se

1. toteaa Raija Karjulan luottamustoimen Sievin kunnassa päättyneeksi paikkakunnalta muuton vuoksi ja että päätös pannaan täytäntöön heti,

2. valitsee vapaa-aikalautakuntaan Maria Paunalle uuden varajäsenen.

Päätös: Hyväksyttiin.

Lisätietoja: vs. hallintopäällikkö Päivi Rossi, p. 044 4883 201
etunimi.sukunimi@sievi.fi

OSALLISTUMINEN OULU SOUTH GOES GLOBAL –HANKKEESEEN

Kunnanhallitus 04.11.2019 § 145

Sievin kunnalta on pyydetty osallistumista "Oulu South Goes Global" -hankkeeseen, jossa Raahen seutukunnan kehittämiskeskus toimii päätoteuttajana. Hanke on jatkohanke AIKO-rahoitukselle tehdyille selvitystyölle OULU SOUTH GOES GLOBAL - kansainvälisen Invest in - toimintamallin luominen. Hanke koskettaa koko Oulun Eteläistä aluetta (Nivala-Haapajärvi, Ylivieska, Siikalatva-Haapavesi) ja Raahen seutukuntaa. Kaikki alueen seutukunnat ovat yksin liian pieniä panostamaan kansainväliseen Invest in-toimintaa.

Hankkeen toteutusaika on 01.01.2020 – 31.12.2022 ja kustannusarvio koko hankeajalle on 623 064 €, josta haettava EAKR-rahoitus on 70 %. Kuntien rahoitusosuus on 30 %, josta Sievin kunnan osuus vuodessa on 3 115 € ja koko hankeajalta 9 345 €.

Hankkeen ensimmäisenä päätavoitteena on käynnistää Oulun eteläisten seutukuntien alueella aktiivinen kansainvälinen Invest in -toiminta. Hankkeen osatavoitteet ovat:

- Alueen Invest in -painopisteiden määrittely ja valintaan perustuvan aktiivisen aluemarkkinoinnin käynnistäminen, jotta alueelle saataisiin uusia Invest in -sijoituksia
- Invest in -ehdotusten tekeminen sijoittajille eri lähteistä saatujen leadien perusteella
- Alueen kuntien ja kaupunkien sijoittumisedellytysten ja -palvelujen kehittäminen yhteistyössä kuntien ja kaupunkien edustajien kanssa.

Yleisten tavoitteiden lisäksi osatoteuttajat ovat asettaneet itselleen omia yksityiskohtaisempia tavoitteita. Hankkeen varsinaisena kohderyhmänä ovat ennen kaikkea alueelle sijoittuvat ja/tai perustettavat uudet yritykset sekä alueella toimiviin yrityksiin sijoittavat tahot. Lisäksi kohderyhmänä ovat alueen julkiset ja yksityiset kehittämisorganisaatiot sekä kunnat ja kaupungit alueella.

Oheismateriaalina on hankehakemus ja tiivistelmä hankkeesta.

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää, että Sievin kunta osallistuu "Oulu South Goes Global" -hankkeeseen ja sitoutuu maksuosuuden maksamiseen. Maksuosuus on vuosina 2020-2022 yhteensä 9 345 €, 3 115 €/vuosi.

Päätös: Hyväksyttiin.

Asiantuntijana kuultiin Sievin Teollisuuspuisto Oy:n projektipäällikkö Jarmo Pudasta. Hän kertoi myös Teollisuuspuiston tämänhetkisistä hankkeista.

Lisätietoja: Kunnanjohtaja Mauno Ranto, p. 044 4883 200
etunimi.sukunimi@sievi.fi

Vs. hallintopäällikkö Päivi Rossi saapui kokoukseen klo 14.20. Arkistos sihteeri Päivi Pöllä ja kunnanhallituksen puheenjohtaja Rami Rauhala poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 14.20. Puheenjohtajana loppukokouksen ajan toimi 1. varapuheenjohtaja Ahti Hannula.

KUNNANHALLITUKSEN EDUSTAJIEN OHJEISTAMINEN JA RAPORTIT

Kunnanhallitus 04.11.2019 § 146

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus antaa ohjeistukset edustajilleen ja kuulee ajankohtaiset raportit.

Päätös: Kunnanhallitus antoi ohjeistukset ja kuuli ajankohtaiset raportit.

LAUTAKUNTIEN PÖYTÄKIRJAT JA VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET

Kunnanhallitus 04.11.2019 § 147

Lautakuntien pöytäkirjat

Vapaa-aikalautakunta	6/2019	25.09.2019

Viranhaltijapäätökset

1.	Kunnanjohtajan viranhaltijapäätökset:	
	10/2019, 9.10.2019	Sievin edustajat lasten itsenäisyyspäiväjuhlaan
	12/2019, 17.10.2019	Maanvuokrasopimus katsastusaseman tontista

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus merkitsee edellä mainitut pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset tiedokseen ja päättää, ettei niiden ottokelpoisia päätöksiä oteta kuntalain 92 §:n perusteella kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Päätös: Hyväksyttiin.

TIEDOKSIANTOASIAT

Kunnanhallitus 04.11.2019 § 148

1.	Valtiovarainministeriö, 16.10.2019: Lausuntopyyntö valtioneuvoston asetukseksi toiminnan tehostamisen, sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen ja pelastustoimen uudistamisen valtionavustuksista.		
2.	Valtiokonttori, 14.10.2019: Ilmoitus takaajalle velallisen maksuviivästyksestä / Sievin vanhustenkotiyhdistys r.y.		
3.	Aluehallintovirasto, 28.10.2019: Ehkäisevä päihdetyö ja hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan lakisääteistä perustyötä.		
4.	Pöytäkirjajäljennökset:		
	Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän hallitus	8/2019	10.10.2019
	Pohjois-Pohjanmaan liiton maakuntahallitus	9/2019	21.10.2019
	Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin hallitus	11/2019	23.09.2019
	Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin hallitus	12/2019	15.10.2019
	Ylivieskan kaupunki, Jokilaaksojen pelastuslaitoksen johtokunta	4/2019	11.10.2019

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää merkitä edellä mainitut asiakirjat tietoonsa saatetuiksi.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

Kunnanjohtaja Mauno Ranto ja valtuuston puheenjohtaja Antti Toivola poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 14.30.

LAUSUNTO POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUDELLE VASTASELITYKSEN JOHDOSTA

Kunnanhallitus 04.11.2019 § 149

Sievin kunnanhallitus on 10.6.2019 § 77 antanut Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle lausunnon Janne Tervon tekemän kunnallisvalituksen johdosta. Hallinto-oikeus on lähettänyt Tervon vastaselityksen kunnanhallitukselle tiedoksi.

Kunnanhallituksella on mahdollisuus antaa lausunto vastaselityksen johdosta. Lausunto tulee toimittaa Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle viimeistään pe 8.11.2019.

Oheismateriaalina Janne Tervon vastaselitys ja luonnos kunnanhallituksen lausunnoksi vastaselityksen johdosta.

Kunnanjohtaja Mauno Rannon ollessa asiassa esteellinen, asian esittelijänä toimii vs. hallintopäällikkö Päivi Rossi.

Kunnanhallituksen puheenjohtaja Rami Rauhala, kunnanjohtaja Mauno Ranto sekä valtuuston puheenjohtaja Antti Toivola olivat poistuneet kokouksesta ennen tämän asian käsittelyä. Puheenjohtajana toimi 1. varapuheenjohtaja Ahti Hannula.

Vs. hallintopäällikön päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää antaa Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle oheismateriaalin mukaisen lausunnon.

Päätös: Hyväksyttiin. Lausunto liitteenä nro 1.

Lisätietoja: vs. hallintopäällikkö Päivi Rossi, p. 044 4883 201
etunimi.sukunimi@sievi.fi

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen
perusteet

Seuraavista päätöksistä ei Kuntalain (410/2015) 136 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät: 139-144, 146-149

Koska päätöksestä voidaan tehdä Kuntalain (410/2015) 134 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät: 145

Hallintolainkäyttölain (586/1996) 5 §:n / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaati-
musviranomai-
nen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.
Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite, sähköposti, telefax

Sievin kunnanhallitus
Haikolantie 16
85410 Sievi
kirjaamo@sievi.fi
fax: (08) 4883 100

Pykälät: 145

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen ja Kuntalain 137 §:n 2 momentissa tarkoitetun kunnan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa (Kuntalaki 140.3 §). Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena (3.) päivänä sähköisen viestin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana (Kuntalaki 139 §).

Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Oikaisuvaati-
muskirjelmän
sisältö ja
toimittaminen

Ks. jäljempänä

VALITUSOSOTUS

Valitusviran-
omainen ja
valitusaika

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen..		
Valitusviranomainen, osoite ja postiosoite, sähköposti, telefax		
Pohjois-Suomen hallinto-oikeus Käyntiosoite: Isokatu 4, Oulu Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu	puh: 029 56 42800 (vaihde)	
sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi fax: 029 56 42841		
Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet .		
Kunnallisvalitus, pykälät:		Valitusaika 30 päivää
Hallintovalitus, pykälät:		Valitusaika ____ päivää
Muu valitusviranomainen, osoite ja postiosoite	Pykälät:	Valitusaika ____ päivää
Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.		

Oikaisuvaatimus-/
valituskirjelmän
sisältö ja
toimittaminen

Oikaisuvaatimuskirjelmässä/valituskirjelmässä on ilmoitettava – päätös, johon haetaan muutosta – miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi – muutosvaatimuksen perusteet		
Oikaisuvaatimuskirjelmässä/valituskirjelmässä on ilmoitettava oikaisuvaatimuksen tekijän/valittajan nimi ja kotikunta. Jos oikaisuvaatimuksen tekijän/valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen/valituksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä/valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle/valittajalle voidaan toimittaa.		
Valittajan/oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimus-/valituskirjelmä. Oikaisuvaatimuskirjelmään/valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus siitä minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys oikaisuvaatimus-/valitusajan alkamisen ajankohdasta. Oikaisuvaatimuskirjelmään/valituskirjelmään on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä/valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin Hallintolain (434/2003) 12 §:ssä/Hallintolainkäyttölain (586/1996) 21 §:ssä säädetään.		
Oikaisuvaatimusasiakirjat/valitusasiakirjat on toimitettava oikaisuvaatimus-/valitusviranomaiselle viimeistään oikaisuvaatimus-/valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimus/valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa asiakirjat toimittaa viranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Asiakirjat toimitetaan viranomaisen asiointiosoitteeseen lähettäjän omalla vastuulla. Tämä voidaan tehdä myös postitse, sähköisesti tai lähetin välityksellä. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen oikaisuvaatimus-/valitusajan päättymistä.		
Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite	Pykälät	
Valitusasiakirjat on toimitettava: ¹⁾ nimi, osoite ja postiosoite	Pykälät	

Lisätietoja

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 1.1.2019 alkaen vireille tulevista asioista 260 euroa (Tuomioistuinmaksulaki 1455/2015). Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei lain 9 §:n nojalla peritä. Maksua ei myöskään peritä lain 5 §:ssä erikseen säädettyissä asioissa eikä saman pykälän 15-kohdan perusteella myöskään asioissa, joiden käsittely tuomioistuimessa on muualla laissa säädetty maksuttomaksi. Maksuvelvollinen on lain 6 §:n nojalla vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.		
Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosotus liitetään pöytäkirjanotteeseen.		

¹⁾ Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.